

خودشیفتگی آکادمیک، خوب، بد و زشت: یک نامه به سردبیر Academic narcissism; the good, the bad and the ugly: a letter to the editor

سردبیر محترم

خودشیفتگی Narcissism یک ویژگی شخصیتی انسان شامل یک طیف است. افراد با اختلال شخصیت خودشیفته Narcissistic personality disorder در بالاترین انتهای طیف و افراد دارای برخی از ویژگی‌های خودشیفتگی، در انتهای پایین طیف قرار دارند. همه ممکن است گاهی رفتار خودشیفتگی از خود نشان دهند. افراد دارای اختلال شخصیت خودشیفته اعتقاد دارند که نسبت به دیگران برتری دارند (خود مهم پنداری و خودبزرگ‌بینی اغراق آمیز) و مستحق برخورد ویژه هستند.

اختلال خودشیفتگی به دو شکل آشکار و پنهان مشاهده می‌شود. خودشیفتگان آشکار معتقدند که قوانین و مقررات در موردشان صدق نمی‌کند و دیگران باید مطیع خواسته‌ها و انتظارات نادرست و ناحق آنها باشند. آنها نیاز دایمی به تمجید و تحسین دارند و دستاوردها و استعدادها را خود را بزرگ جلوه می‌دهند تا مورد قدردانی دیگران واقع شوند. آنها احساس اغراق آمیزی از خودبزرگ‌بینی دارند و انتظار دارند که حتی بدون دستاوردهایی، توسط دیگران برتر و ممتاز شناخته شوند. یک خودشیفته خواسته‌ها و نیازهای خود را همواره در اولویت قرار می‌دهد و ممکن است از دیگران برای به دست آوردن منافع شخصی خود سوء استفاده کند، رفتار توهین آمیز داشته باشد و احساس گناه یا شرم نکند. یک خودشیفته با خواسته‌ها، نیازها و احساسات دیگران همدلی نمی‌کند. آنها در حالی که به دیگران حسادت می‌کنند، فکر می‌کنند که دیگران به آنها حسادت می‌کنند. اگرچه افراد خودشیفته، خود را برتر از دیگران می‌دانند، ولی، پشت نقاب اعتمادبه‌نفس شدید آنها، عزت‌نفس شکننده‌ای نهفته است و در برابر کوچکترین انتقادی آسیب‌پذیر هستند. آنها به شدت نسبت به انتقاد دیگران واکنش منفی از خود نشان می‌دهند.^۱

از آن طرف، خودشیفتگان پنهان، خود را خیلی متواضع و دستاوردهای خود را خیلی کوچک نشان می‌دهند. آنها برای جلب توجه، به دیگران کمک می‌کنند تا مورد تمجید و تحسین آنها و سایرین قرار گیرند. خودشیفتگان پنهان روش ملایمتری را بکار می‌گیرند. آنها طوری وانمود می‌کنند که گویا قربانی هستند تا حمایت و نظر مساعد دیگران را جلب کنند و مورد تحسین و تمجید آنها قرار گیرند. آنها هم مثل خودشیفتگان آشکار نسبت به دیگران همدلی نمی‌کنند.

دانشگاه نقش مهمی در تولید علم و فناوری و زمینه‌سازی توسعه زیرساخت‌ها و اقتصاد کشور دارد. محیط دانشگاه از اعتبار بالایی در بین عموم مردم جامعه برخوردار است. جامعه انتظار دارد که اساتید و دانشجویان در یک محیط دوستانه، جستجوگران متواضع حقیقت باشند و به‌صورت گروهی برای پیشرفت علم تلاش کنند. ولی، افراد خود شیفته نیازمند تمجید و تحسین هم ممکن است در دانشگاه حضور یابند.

خودشیفتگی آکادمیک Academic narcissism نوعی رفتار سازمانی است که در بین برخی اساتید و دانشجویان مشاهده می‌شود. رابطه زنگوله‌ای شکلی بین خودشیفتگی آکادمیک و عملکرد دانشگاه وجود دارد. در حالی که، میزان خیلی کم خودشیفتگی موجب رکود می‌شود، خودشیفتگی بسیار زیاد هم اثرات مخرب بر عملکرد دانشگاه دارد. حفظ حد متوسطی از خودشیفتگی می‌تواند منجر به افزایش عملکرد دانشگاه شود. حد قابل قبولی از خودشیفتگی باعث اعتماد به نفس بالا، هدفمندی، ریسک‌پذیری و تلاش برای انجام بهتر کارها در اساتید می‌شود که موفقیت آنها را به دنبال خواهد داشت.^۲ این اقدام آنها الهام‌بخش همکارانشان خواهد شد و باعث ترغیب آنها به استفاده بهینه از منابع موجود برای ارائه بهترین نتایج، افزایش کارایی و بهبود عملکرد برای ارتقای جایگاه خود در رقابت می‌شود.^۳ اساتید تا حدودی خودشیفته انتظارات و استانداردهای بسیار بالایی برای خود در نظر می‌گیرند و تمایل به بی‌تقص بودن Perfectionism دارند. با وجود این، ساعات کاری طولانی و به نوعی اعتیاد به شغل Workaholism نتایج منفی بر سلامتی جسمی، روانی و اجتماعی آنها خواهد داشت.^۴ از طرف دیگر، آنها ممکن است حسادت همکاران ضعیف خود را برانگیزند و با مشکلاتی مواجه شوند. دانشجویان دارای حد قابل قبول خودشیفتگی نیز اعتمادبه‌نفس بالایی داشته، سوالاتشان را راحت از استاد در کلاس می‌پرسند، با اساتید ارتباط خوبی دارند و برای حل مشکلات درسی نزد آنها می‌روند.^۵

در مقابل، افراد بسیار خودشیفته Grandiose narcissist اثر مخرب بر عملکرد دانشگاه می‌گذارند. آنها قدرت طلب، خودنما و مغرور هستند و برای کسب منافع ممکن است دست به کارهای غیراخلاقی بزنند. این افراد به دلیل قدرت و شهرت طلبی، کمتر احساس گناه می‌کنند.^۶ اگرچه اعتمادبه‌نفس بالایی این افراد ممکن است مانع از تقلب آنها شود، ولی، میل به تمجید و تحسین شدن و نشان دادن برتری خود به دیگران و اعتقاد به اینکه بقیه هم تقلب

بالینی اختلال شخصیت خودشیفته یک کار تخصصی است و باید توسط متخصصان مربوطه انجام شود.

مدیران دانشگاه باید با بهره‌گیری از علم روانشناسی سازمانی Organizational psychology به مطالعه علمی رفتار انسان‌ها در سازمان و حل مشکلات مرتبط بپردازند. کارشناسان و مربیان روانشناسی باید به افراد بسیار خودشیفته کمک کنند تا به یک حالت تعادل درونی برسند و روابط متعادلی با دیگران ایجاد کنند.

معیارهای انتخاب اساتید و دانشجویان باید علمی و مبتنی بر شایستگی، استعداد، هوش، تلاش، شخصیت مثبت و رعایت اصول و موازین اخلاقی باشد. کارگاه‌های آموزشی باید برای اساتید و دانشجویان برگزار شود و مهارت‌های ارتباطی در محل کار آموزش داده شود تا آنها تشویق به بیان افکار و ایده‌ها، گفتگو و انتقاد سازنده شوند تا منجر به تعمیق احساس مشارکت دانشگاهیان، افزایش تعهد و ارتقای عملکرد آنها شود.

امیر حسین مصدق راد*

گروه پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ارتش، تهران، ایران.

* نویسنده مسئول: تهران دانشگاه علوم پزشکی ارتش، دانشکده پزشکی.

تلفن: ۰۲۱-۴۳۸۲۲۲۹۲

Amir Hosein Mosaddeghrad M.D. Student*

Department of Medicine, School of Medicine, Artesh University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

*Corresponding author: Department of Medicine, School of Medicine, Artesh University of Medical Sciences, Iran. Tel: +98-21-43822292 E-mail: mosaddeghrad@gmail.com

می‌کند، باعث افزایش تقلب این افراد در رسیدن به اهدافشان می‌شود. عدم همدلی و سواستفاده از همکاران و دانشجویان برای منافع شخصی و حتی بی‌احترامی به آنها به شدت بر موقعیت و سلامتی همکاران و دانشجویان آنها تأثیر می‌گذارد. قربانیان اغلب تصمیم می‌گیرند که هیچ اقدامی انجام ندهند، زیرا می‌دانند که وادار به سکوت خواهند شد.

برخی از دانشجویان با منیت‌های بی‌حد و مرز در مسیر دریافت مدرک دانشگاهی خود، می‌خواهند کار کمتری انجام دهند و امتیاز بیشتری به‌دست آورند. این دانشجویان در حالی که با نمایش ظاهری، خود را برترین دانشجو به اساتید نشان می‌دهند، با سوءاستفاده از سایر دانشجویان به ویژه دانشجویان سال پایینی، نتایج آنها را به نام خود ارایه می‌کنند. دانشجویان بسیار خودشیفته، تمایل به ترک کلاس دارند، درخواست تمدید زمان ارسال تکالیف می‌کنند و اساتید را به خاطر نمرات ضعیفشان سرزنش می‌کنند. البته باید بین افراد خودشیفته و افراد موفق تفاوت قایل شد. افراد بسیار خودشیفته دچار توهم دانایی و خودبزرگ‌بینی هستند، عملکرد چندانی ندارند، با رفتارهای نمایشی سعی در جلب توجه و کسب تحسین از سوی دیگران دارند. آنها سلطه‌جو و پرخاشگر بوده و اهمیت خود را را اغراق می‌کنند. در مقابل، افراد موفق سخت کار می‌کنند، عملکرد خوبی دارند، تیم تشکیل می‌دهند و اصول اخلاقی را در کار تیمی رعایت می‌کنند. مراکز روانشناسی و روانپزشکی باید در دانشگاه‌ها وجود داشته باشد تا به صورت دوره‌ای به ارزشیابی میزان خودشیفتگی اساتید و دانشجویان بپردازد و اقدامات مورد نیاز را به‌کار گیرند. همه افراد خودشیفته دچار اختلال شخصیت خودشیفته نیستند. تشخیص

References

1. Skodol AE, Bender DS, Morey LC. Narcissistic personality disorder in DSM-5. *Personal Disord* 2014;5(4):422-7.
2. Pincus AL, Cain NM, Wright AG. Narcissistic grandiosity and narcissistic vulnerability in psychotherapy. *Personal Disord* 2014;5(4):439-43.
3. Oflu C, Baluku MM, Otto K. Career success in the University setting: Examining the role of narcissism facets. *Curr Psychol* 2020;1-11.
4. Pertuz-Peralta V, Arias-Pérez J, Daza-Calier Y. Knowledge sharing among academics: why organizational narcissism in higher education matters? *VINE J Inf Knowledge Manage Syst* 2020;10:1-17.
5. Çimşir E, Ülker Tümlü G. The roles of latent perfectionism classes in academicians' tendencies toward workaholism, useless superiority effort and narcissism. *J Gen Psychol* 2022;149(4):524-49.
6. Ballard K. Is Being Narcissistic an Academic Advantage for College Students?. *Trinity Univ* 2018.
7. Brunell AB, Staats S, Barden J, Hupp JM. Narcissism and academic dishonesty: The exhibitionism dimension and the lack of guilt. *Pers Individ Dif* 2011;50(3):323-8.